

„NOWY ŚWIAT” — CONSOLIDATED OCTOBER 4TH, 1925 WITH THE „TELEGRAM CODZIENNY” IS AN OUTSTANDING POLITICAL INFLUENCE IN THE TERRITORY IT DOMINATES.

Nowy Świat

THE POLISH

MORNING WORLD

TELEGRAM CODZIENNY

No. 283 ROK XXVIII DAILY & SUNDAY NEW YORK
Sobota, 10 Października, (Saturday, October 10), 1925

Entered as Second Class Matter,
March 31st, 1914, at New York
Post Office, New York, N. Y.

CENA 3 CENTY

List z Czecho-Słowacji

Dla „Nowego Świata” pisał P. STASZCZAK.

Budżet czecho-słowacki na rok 1926. — Cześć proponują Niemcom zawarcie osobnej umowy rozjemczej. — Zjazd legionistów.

Najważniejszym wypadkiem w życiu wewnętrzno-politycznym Czecho-Słowacji w ostatnich dniach jest bezwzględne przedłożenie budżetu na rok 1926 w sejmie praskim. Budżet ten pobił dotychczasowe rekordy, ponieważ w komisji, po czym przyjęty zostanie przez koalicję.

Na zewnętrzny budżet czecho-słowacki wygląda wcale pomyślnie, jest bowiem aktywny i wykazuje na papierze nadwyżkę dochodów o przeszło piętnaście milionów koron czeskich. To też chęć stronników rządowych korzysta ze sposobności i głosi optymistycznie, że pierwszy ten od siedmiu lat istnienia republiki aktywny budżet jest nowym dowodem wielkiego rozmachu konsolidacji gospodarczej państwa, dodając przytem nabyto skromnie, że zadowolając to trzeba wlaśnie tym stronnikom koalicji.

Przypatrując się jednak bliżej przedłożonym cyfrom okazuje się, że nie wszystko jest złoto co się świeci, a również rzeczywistość potwierdza coś wprost przeciwnego.

Wydatki państwowe na rok 1926 przewidziane są w wysokości 10 miliardów i 70 milionów koron czeskich, dochody zaś wynoszą 6 miliardów i 85 milionów, a więc o 15 milionów więcej. Suma prelinnowanych wydatków jest jednakowoż fikcyjną. Aktywność bilansu osiągnięta bowiem w ten sposób, że zamiast rzeczywistych i potrzebnych inwestycji, które kosztowałyby 870 milionów włożono do budżetu jedynie kwotę 51 milionów, jako sumę potrzebną na amortyzację i odsetki od wspomnianych inwestycji. Ministerstwo skarbu zostało już nawet upoważnione do wydania owych 870 milionów na inwestycje w przedsiębiorstwach państwowych a stąd jest jasnym nader dla laika w sprawach finansowych, że wkładanie do budżetu tylko odsetek od faktycznych wydatków jest tylko marnowaniem, mającym za celowy niezbyt interesujący się tymi sprawami masom ludności, aby je natychmiast dla dalszych rządów tak dobrze i „aktywnie” umiejscowić gospodarstwo koalicji. Gdyby więc minister skarbu pan Becka tworzył chciał budować prawdziwą a nie budżet reklamowy i przedwyborczy, to okazałoby się w nim musiałby deficyt 800 milionów tylko z tej jednej pozycji.

Dalej brak w budżecie zupełnej pokrycia na obliczany od dawna podwyżkę płac urzędnikom państwowym. Prasa koalicyjna chce pokazać sobie sam urzędnikom obciążenie im ciągle podwyżkę pensji a nawet według jej przysiężonych do podwyższenia tego dojdą ma już w najbliższym czasie. Tymczasem w budżecie o czym podobnym ani słychu. Również przeprowadzanie miało być w najbliższych dniach obszerna reforma podatków. Naturalnie rząd obciążał ułgę dla nekanej nadmiernej podatkiem ludności. Okazuje się wszakże, że wszelkim takim obietnicom wcale wierzyć nie można. W budżecie bowiem na rok 1926 sumę dochodów podatkowych nie tylko nie zmniejszono, ale przeciwnie, nawet podwyższono.

Tak więc sobie panowie z koalicji kpią z naiwnej ludności. Jeżeli jednak sądzą, że ludność ta przyjmie ich budżet z takim (Ciąg dalszy na stronie 3-ej)

ABD-EL-KRIM CHRONI SIĘ W GÓRY

Działania wojenne przerwane z powodu pory dziesiętej — Powstańcy marokańscy zwątpili o ostateczne zwycięstwo

FEZ, 9 października. — Przywódca powstańców marokańskich Abd-el-Krim, naciskany z dwóch stron od północy przez wojska hiszpańskie, które podjęły się zająć stolicę powstania Ajdir, a od południa przez wojska francuskie, które ostatnio dotarły do przełęczy górskich i na tem miejscu zostały powstrzymane przez nagłe nastanie pory deszczowej, schronił się w niedostępne góry Atlasu w nadziei przetrwania pory deszczowej i znalezienia możliwości dla zorganizowania swej armii powstańczej, zdemoralizowanej ostatecznie miłkami. Wszelkie działania wojenne w Maroku ustały prawie zupełnie na skutek pory deszczowej, która zamieniła małe potoki górskie w wielkie strumienie, utrudniając wszelkie ruchy wojenne. Powstańcy marokańscy zwątpili i powoli opuszczają swego dotychczasowego wodza, który z garścią najwie-

niejszych wojsk w liczbie 15,000 postanowił schronić się w góry i tutaj strzelić walkę na śmierć i życie z najcięższymi siłami opancy.

WALKI Z POWSTAŃCAMI SYRYJSKIMI WZNOWIONE

BEIRUT, 9 października. — Powstańcy drużynowi postanowili nie ustawać w swej walce dla uzyskania niepodległości. Wojska francuskie po rozbiciu głównych sił powstańców sprowadziły się stłumić powstanie w krótkim czasie. W ostatnich jednak dniach kolumna wojsk wyszła dla pacyfikacji ziem zaskoczonych przez wojskownice plemię Dżurów, napotkała na zbrojne oddziały, zorganizowane przez sułtana Atrache który postanowił dopóty nie złożyć broni, dopóki wojska francuskie nie zostaną wycofane z Syrii.

PRZESTROGA

Wobec tego, że niedzielne wydanie „Nowego Świata” — „Telegrapha Codziennego” wychodzi w 3ch odrębnych sekcjach — prosimy czytelników uważać, aby otrzymywali pełne wydanie na „standach” — a nie pierwsze dwie sekcje.

NAKŁAD NIEDZIELNY jest zawsze ograniczony — przeto prosimy czytelników o zamawianie numeru z wyprzedzeniem.

Anglii grozi wybuch bolszewickiej rewolucji

Komuniści angielscy zorganizowani od kilku miesięcy — Sytuacja polityczna w Anglii gorsza, aniżeli w jakimkolwiek kraju Europy

Kongresman J. Sosnowski gościem Polaków w Brooklynie

BROOKLYN, 9 października. — Kongresman J. Sosnowski z Detroit, Mich. będzie gościem Polonii brooklyńskiej i wielkiego New Yorku, w poniedziałek, dnia 19-go października, o godzinie 8-ej wieczorem.

Specjalne przyjęcie jednego z wybitnych przedstawicieli Polonii amerykańskiej odbędzie się z okazji rozwinięcia „chartu” Polsko-Amerykańskiego Klubu, powołanego w wielkiej sali Trommers, Bushwick i Conway St. W przyjęciu weźmie udział przedstawiciel organizacji polsko-amerykańskiej, wielkiego New Yorku i wybitny obywatel pracujący nad zorganizowaniem Polonii wielkiego New Yorku na polu politycznym.

HINDENBURG PRZYJMUJE CZCZERINĄ

BERLIN, 9 października. — Bolszewicki komisarz dla spraw zagranicznych został dzisiaj przyjęty przez prezydenta republiki niemieckiej Hindenburga, który mimo swego wrogości uprzedzenia do rosyjskich przedstawił, przyjął Cziczera z należytą dla wysokiego przedstawiciela bolszewickiej Rosji, pompą, rozmawiając z nim dłuższy czas o sprawach służby gospodarczych, dotyczących o bydwu krajów, Cziczera mimo swej przysługowej gadatliwości, wstrzymał się z wyrażeniem opinii o swej wizycie u prezydenta republiki niemieckiej, żyjąc wyciekającym z niego stanowiska głowie sąsiadnego państwa.

Powstańcy brazylijscy zdobywają miasto

BUENOS AIRES, 9 października. — Według wiadomości nadanej do pisma La Nación z Montevideo, Urugway, powstańcy brazylijscy, którzy przez kilkanaście dni, przeszli granicę urugwajską — brazylijską w pobliżu miasta Rivera w stanie Rio Grande do Sul rozbili wojska federalne, biorąc miasto Rosario i posuwając się w kierunku stolicy stanu Rio Grande do Sul.

OPERACJE WOJENNE W MARIOKU WSTRZYMANO Z POWODU DEZUCZU

Francuzi i Hiszpanie nawigują stale połączenie

FEZ, 9 października. — Wojska francuskie i hiszpańskie są w pełnym kontakcie, dokonywały wielkiego ruchu oskrzydlenia, przeciw powstańcom marokańskim na przestrzeni od twierdzy Kifane do stolicy powstania, Ajdiru. Po skutecznym połączeniu, obydwie strony walczące wstrzymały się z działaniami wojennymi z powodu pory dziesiętej, która utrudnia wszelkie działania wojenne. Wojska hiszpańskie i francuskie przygotowały sobie pewne zimowe dla przetrwania okresu pory deszczowej do następnej wiosny.

CAMBRIDGE, Mass., 9 października. — William C. Abbott, prof. historii na uniwersytecie Harvard, który dopiero co powrócił po dłuższej podróży po Anglii, zanepokojony jest wewnętrzną sytuacją polityczną w Anglii.

Komuniści w Anglii doszli do nieryzykownej siły, co z czasem musi doprowadzić do rewolucji. „Wiele osób w Anglii jest prze-konanych, że przyszłe wiosny należy napewno spodziewać się wybuchu rewolucji.

W ostatnich czasach w stronniactwach umiarkowanych nastąpiła popieszała praca organizacyjna dla paraliżowania działalności komunistów, którzy już od kilku miesięcy są zorganizowani. W ostatnim tygodniu 3,000 angielskich fałszywów przyległo do sił do policji w Liverpoolu, a wielka różnica liczba fałszywów wstąpiła w szeregi policji w Manchesterze.

Prof. Abbott przypatrując się bliżej wewnętrznemu sytuacji w Anglii, uważa ją za gorszą, aniżeli w jakimkolwiek innym kraju europejskim, które zwiedził. Najbardziej spokojne z pośród wszystkich krajów zachodnio-europejskich, zdaniem prof. Abbotta, są: Holandia, następne Belgia, Francja, Niemcy, Włochy, Hiszpania, Portugalia, a dopiero na ostatku Anglia.

Anty-angielskie demonstracje w Konstantynopolu

KONSTANTYNOPOL, 9 października. — Druga rocznica zajęcia Konstantynopola przez wojska Kemala Mustafy Paşy była obchodzona uroczystość przez całą ludność miasta. Studenci urządzili wielkie obchody po ulicach miasta i wrogą demonstrację przed gmachem ambasady angielskiej, przed którą wznosił się okrzyk: „Żądamy Mosulu”; „Procz z Anglii!”

Wrogie nastroje demonstrantów udzielił się wszystkim mieszkańcom miasta, którzy gromadzi się licznie na ulicach miasta dla wysłuchania przygodnych mówców, wygłaszających gwałtowne mowy przeciw Anglii.

LITWA SPŁACA SWE DŁUGI STANOM ZJEDN.

Przedstawiciele Litwy wręczyli rządowi bondów na 6,030,000 dolarów — Czesko-amerykańskie rokowania bliskie załatwienia

WASHINGTON, 9 października. — W czesko-amerykańskich rokowaniach dla spłaty długów nastąpiła przerwa. Delegaci czescy zażądali chwilowej zwłoki dla porozumienia się ze swym rządem w sprawie ustalenia faktycznej sumy, jaką Czecho-Słowacja ma zapłacić St. Zjedn.

W międzyczasie przedstawiciele St. Zjedn. wznowili rokowania z przedstawicielami Litwy dla wprowadzenia w życie umowy litewsko-amerykańskiej, zawartej jeszcze w zeszłym roku. Przedstawiciel rządu litewskiego Kazys Bizanaskus wręczył przedstawicielowi St. Zjedn. bondy litewskie, na sumę 6,030,000 dolarów dla pokrycia długów St. Zjedn. sumy, pokryte tymczasemowymi obligacjami. Oprócz tego przedstawiciel Litwy wręczył 30,000 dolarów, na pokrycie zaległych procentów.

Przedstawiciele czesko-słowacki i amerykańscy doszli do porozumienia w sprawie spłaty długów, jakie Czecho-Słowacja ma

Polska ma zaufanie do Rady Ligi Narodów

Ciechanowski zatwierdzone na posła do St. Zj.

WARSZAWA, 9 października. — Rząd zatwierdził dzisiaj do St. Zjedn. Posła Ciechanowski obejmie stanowisko po dr. Władysławie Wróblewskim, który zrezygnował z tego stanowiska przed kilkoma miesiącami.

NIEMCY SKŁANIAJĄ SIĘ DO KOMPROMISU

PRZEDSTAWICIELE POLSKI I CZECH ZAPROSZENI DO OBRAD

Nadzieje na zawarcie paktu gwarancyjnego wzrastają

LOCARNO, 9 października. — W rokowaniach dla zawarcia paktu gwarancyjnego nastąpił znaczny postęp, na skutek prywatnych rozmów pomiędzy przedstawicielami Niemiec i Polaków. Delegat niemiecki zgodził się odstąpić od swych żądań przyznania im specjalnych warunków przyjęcia do Ligi Narodów.

Zgoda przedstawicieli Niemiec na wyrażenie się swych specjalnych żądań przy przyjęciu do Ligi Narodów, ułatwiając im przyjęcie Niemiec do paktu gwarancyjnego, którego istnienie uwarunkowaniem jest od przystąpienia Niemiec do Ligi Narodów.

Na skutek usilenia przeszedł w przyjęciu Niemiec do Ligi Narodów, zostało umożliwione przypuszczenie Polski i Czecho-Słowacji do obrad w sprawie układu arbitrażowego.

Przedstawiciele alianów mają obecnie większe aniżeli kiedykolwiek przedtem nadzieje na pomyślne zawarcie paktu gwarancyjnego, przeciw którym piętnięty są wprost nieprzezwyciężone trudności.

Następna pełna sesja z udziałem przedstawicieli Polski i Czecho-Słowacji odbędzie się jutro.

MIN. SKRZYŃSKI WIERZY W STWORZENIE PAKTU GWARANCYJNEGO

Zwolennicy wojen będą mieli nałożone silne kagańce

LOCARNO, 9 października. — Polski minister spraw zagranicznych Skrzyński i przedstawiciele wielu mniejszych państw przybyli dzisiaj do Locarno dla śledzenia wypadków na konferencji paktu gwarancyjnego, przekonani, że zawarcie paktu gwarancyjnego i układów arbitrażowych oznacza zawarcie innych przymierzy regionalnych ewentualnie zwolnienie międzynarodowej konferencji ograniczenia zbrojeń.

„Polska ma zaufanie do konstytucji Ligi Narodów” — powiedział minister Skrzyński — „ponieważ Liga Narodów nie udzieli pomocy państwu mającemu zamiary militarystyczne.”

Minister Skrzyński jest przekonany, że wszystkie państwa europejskie pragną pokoju i mimo trudności jakie mogą mieć do pokonania zgodzą się w końcu na nałożenie silnych kagańców tym wszystkim państwom, któreby pragnęły ponownie zakłócić pokój świata.

DYKTATURA FASZYSTOWSKA FAKTEM KONANYM

Konstytucja włoska przestała istnieć — Mussolini nieograniczonym władcą Włoch

RZYM, 9 października. — Naczelna rada włoskich faszystów zatwierdziła plany premiera Mussoliniego, które obalają zupełnie włoską ustroju demokratyczny.

Przez wprowadzenie nowych zarządzeń Włochy zostały całkowicie sfaszystowane i oddane w niepodzielną władzę Mussoliniego, który postanowił sobie na wzór totalitetu cesarza skrudzić w zupełności ustroj republikański — demokratyczny. Ustrój faszystowski został całkowicie upodobniony do bolszewickiej dyktatury rosyjskiej i jest jak dotychczas nowością w państwach europejskich opierających się na ustroju demokratycznym.

Parlament który się składa z większości posłów faszystów po zostanie narazie w dalszym ciągu, ale bez prawa uwieczniania zarządzeń premiera.

Przez wprowadzenie nowych zarządzeń Włochy zostały całkowicie sfaszystowane i oddane w niepodzielną władzę Mussoliniego, który postanowił sobie na wzór totalitetu cesarza skrudzić w zupełności ustroj republikański — demokratyczny. Ustrój faszystowski został całkowicie upodobniony do bolszewickiej dyktatury rosyjskiej i jest jak dotychczas nowością w państwach europejskich opierających się na ustroju demokratycznym.

TRZESIENIE ZIEMI W STANIE NEW HAMPSHIRE

Miasta w dolinie rzeki Merrimack doznały silnego wstrząśnienia — Ludność przerażona grzotem podziemnym

WYKRYCIE ZAMACHU NA PREZYDENTA MEKSYKU

MEXICO CITY, 9 października. — W Stanie Jolico odkryto spisek, mający na celu zabicie prezydenta Meksyku Callesa. Arestowano trzech spiskowców, którzy odeślano pogociem do stolicy. Podczas podróży jeden z spiskowców uciekł, wyskoczywszy z wagonu przez okno.

Pakt gwarancyjny źródłem 100 lat pokoju — mówi Wirth

WASHINGTON, 9 października. — Dr. Wirth, członek niemieckiej delegacji na kongres uni parlamentarnej w Washingtonie, w wywiadzie z korespondentami pras amerykańskich, wyraził przekonanie, iż projekt paktu gwarancyjnego, nad którym się naradza przedstawiciele Niemiec z państwami alianckimi, w Locarno, przyczyni się do współdziałania na każdym polu pomiędzy Francją i Niemcami i zabezpieczy Europę pokój przynajmniej na lat sto.

Duch narodu francuskiego i idea narodu niemieckiego przyczynia się do rozpaczy w Europie wobec jej sprawiedliwości i szczęścia.

Duchowny pochwała zmieszenie prohibicji w Rosji

OKLAHOMA, 9 października. — Zbawienie Rosji w obecnej chwili zawisło od zniesienia prohibicji, a przyszłość zależna jest od cerkwi rosyjskiej. Takie przekonanie wyraził Ivan Plochanow z Leningradu przewodniczący wszechrosyjskiego kościoła protestanckiego w Rosji.

Zmianę posiadania dwóch lub trzech państw we wsł, jak to miało miejsce przed rewolucją podaje prohibicji każdy dom rosyjski był karcarną w której warzono i gotowano wódkę.

